

קבץ

תוֹךְ הַנַּחֵל

דבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעירים ומחזקים, אשר מתוך הנחל נובע
מקור חכמה נובעים, להחיות נפש כל מי ומשם ישקונו העצרים, להתחזק בעבודת
הבורא בכל דרגה שיהיו נמצאים

מעגנין אהבה ויראה – לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן יז

אשר נאמרו בשלחן המהור של

מרן מוהרא"ש שליט"א

בסעדת רעוא ררעיון השבת פרשת פראשית – תשע"ג

ודבר נוראות נפלאות מעגנין פרשת פראשית ובריאת העולם, שהיא סוד הקשור של
גשמייות ורוחניות, שהן מדות אהבה ויראה, וידבר מעגנין חבור סוף היתורה לתחלתה,
ויעורר על למוד הפרשה ולמוד משניות.

יצא לאור ערב שבת קנ"ש פרשת פראשית תשע"ד
על ידי תלמידי מתיבתא 'חיכל הקנ"ש' חסידי ברסלב
עיר הקנ"ש ירושלים תוכב"א

סְעֻדָּה שְׁלִישִׁית, שֶׁבֶת פְּרֶשֶׁת בְּרֵאשִׁית תשע"ג

מְאָמֵר

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹקִים

בסְעֻדָּה שְׁלִישִׁית, סְעֻדַת רַעוּא רַעוּיוֹן, דְּבַר מוֹתֵרָא"ש גֵּרֵו יְאִיר דְּפוּרִים
נוֹרְאִים וְנַפְלָאִים מְאֹד, עַל פִּי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל בְּלִקוּמֵי מוֹתֵרָא"ן חֵלְקֵי א' סִימָן י"ז
הַמְדַבֵּר מִיִּרְאָה וְאַתְחֵבָה, עֵינֵי שָׁם.

מִדּוֹת יִרְאָה וְאַתְחֵבָה הֵן שְׁנֵי יְסוּדוֹת גְּדוֹלִים בְּכָל חַיֵּי הָאָדָם
פְּתַח וְאָמֵר מוֹתֵרָא"ש ג"י, רַבֵּנוּ ו"ל אֹמְרֵי (מוֹתֵרָא"ש ג"י חוֹר עַל גְּמֻדָּה אַחַת
שְׁבִתוּרָה זוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל), כִּי יִרְאָה וְאַתְחֵבָה אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל, כִּי אִם עַל
יְדֵי צְדִיקוֹ הַדּוֹר, כִּי הַצְדִּיק הַדּוֹר, הוּא הַמְּגַלֵּה מִיִּרְאָה וְאַתְחֵבָה
וְכוּ', עֵינֵי שָׁם כֹּל זֹאת בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל.
וְהַסְבִּיר מוֹתֵרָא"ש ג"י, כִּי הֵנָּה מִדּוֹת יִרְאָה וְאַתְחֵבָה הֵן שְׁנֵי יְסוּדוֹת
גְּדוֹלִים בְּכָל חַיֵּי הָאָדָם, וְעַל יְדֵן כֹּל עֶקֶר הַצְּלָחַת אָדָם בְּתוֹרָה

ובמצוות, וכמובא בתקוני ז'הר (תקון י'), ש'יראה ואהבה הן תרין ג'דפין (שני כנפים), שעל ידם, כל התורה והמצוות שהאדם לומד ומקיים – פורחות למעלה, ומגיעות אל מקומן, כי מצד אחד צריך להיות לאדם יראה גדולה מהשם יתברך, שיתירא מלפניו, ויפחד מלעבר על רצונו, ומצד שני יאהב את השם יתברך אהבה שלמה, וישתוקק בכל עת לקיים רצונו, מרב אהבה שיש לו אליו יתברך, נמצא, בשלומד תורה ומקיים מצוות עם שתי מדות אלו, יש שלמות ויפי אל כל מה שעושה, והתורה והמצוות עולות למעלה לשמים, ופעולות לאדם את כל מה שהוא נצרך, מה שאין בן בשלומד תורה או מקיים מצוות בלי יראה ואהבה, אזי התורה והמצוות נשארות למטה, ואין יכולות לפרח ולעלות אל מקומן, ועל בן צריכים לעבד הרבה על שתי המדות האלו, ולקנותן בנפשו קנין גמור.

כל המחבר לטהור – טהור, ואז יכול גם בן לבוא לידי יראה ואהבה אמיתית ומגלה רבנו ז"ל, שאות שתי המדות האלו מקבילים מן הצדיק, כי בשאדם מקרב אל צדיק אמיתי, שכל עבודתו ביראה ובאהבה שלמה, ומצד אחד הוא מתירא מלפניו יתברך ביראה עלאה, ותמיד מפקד מהדר ג'אנו יתברך, ומצד שני הוא אוהב השם יתברך באהבה עזה, ואין דבר שב'עולם שלא יעשה בשביל אהבתו יתברך.

בשָׂאָדָם מִקָּרֵב אֶל צַדִּיק בְּזוֹה, מִמִּילָא גַם עָלָיו נִשְׁפַּע מִיְרָאָתוֹ
וּמֵאֲהָבָתוֹ, כִּי כָל הַמִּחְבֵּר לְמַהוּר, מְהוּר, וְאִזּוּ יִכּוֹל גַּם כֵּן לְבֹא לְיַד
יְרָאָה וְאֲהָבָה אֲמִתִּית.

שְׁלֹשֶׁת הַדְּרָגוֹת שְׁצִרְיָה לְקִנּוּת בְּדֶרֶךְ הַעוֹלָה לְמַעְלָה

וְהַנְּחָה מִבְּאֵר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן פּוּג, וּבִשְׂיחוֹת הַר"ן
סִימָן ה'), שְׂאָף עַל פִּי שְׂבֹדָאֵי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הִיְרָאָה הִיא יְרָאָת
הַרוּמָמוֹת, לְהִתְיַרָא מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל שֶׁהוּא רַב וְשְׁלֵיטָה, עֵינְרָא
וְשֶׁרְשָׁא דְכוּלָא עֲלֵמִיּוּ, וְלֹא לְהִתְיַרָא מִלְּפָנָיו מִפְּנֵי יְרָאָת הָעֵנֶשׁ, אִף
עַל פִּי כֵּן אִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֶל יְרָאָת הַרוּמָמוֹת, כִּי אִם כְּשִׂמְתְּחִיל
עִם יְרָאָת הָעֵנֶשׁ, כִּי כְּשֶׂאָדָם עֵדִין בְּקִטְנוֹת הַדַּעַת, אִי אֶפְשָׁר לוֹ
לְהַשִּׁיג יְרָאָת הַרוּמָמוֹת כְּרֹאֵי, כִּי עֵדִין אֵינוֹ מְרַגֵּישׁ אֲמִתֵּת
מְצִיאֹוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ הַחֹפֶפֶת עָלָיו כָּל הַיּוֹם, וְלִכֵּן מְכַרְחָ מִקֵּדָם לְהִתְחִיל
עִם יְרָאָת הָעֵנֶשׁ, וְלִדְקוּק מְאֹד לֹא לְעִבּוֹר עַל רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ פֶּן יִקְבַּל
עֵנֶשׁ עָלָיו, אֲבָל כְּשֶׂאָדָם מִתְנַהֵג בְּיְרָאָת הָעֵנֶשׁ זְמַן רַב, וְתִמְיֵד
מְזַכִּיר לְעִצְמוֹ אֵת יְרָאָת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכֵן מִשְׁלִים אֵת עִצְמוֹ בְּמִדַּת
הָאֲהָבָה, וּמְכַנִּים בְּלִבּוֹ אֲהָבָה גְּדוּלָה אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל יְדֵי זֶה סוֹף
כָּל סוֹף בָּא אֶל יְרָאָת הַרוּמָמוֹת, הַנִּקְרָאָת 'יְרָאָה עֲלָאָה', וּמְרַגֵּישׁ
אֲמִתֵּת מְצִיאֹוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ הַסּוֹכֵב אוֹתוֹ בְּכָל עֵת, וְאִזּוּ מִתְחִיל לְרַעַד

ולפחד מהשם יתברך מחמת שהוא עיקרא ושרשא וכולא עלמין, והיראה והאהבה שלו בשלמות, ולכן אשרי מי שזוכה להתקרב אל צדיק אמת, ומתבונן היטב במדות היראה והאהבה שלו, כי אז גם עליו תשפענה שתי מדות קדושות אלו, ויזכה לדבקות אמיתית בו יתברך בזה ובבא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

שמים וארץ, רוחניות ונשמייות, נשמה וגוף

וקשר מותרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע, פרשת בראשית, בקשר נורא ונפלא מאד, כי התורה הקדושה מתחלת, בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, ויש לומר, שהתורה הקדושה מרמזת לנו בפסוק הראשון, גדל מעלת מדות אהבה ויראה, ושכל קיום הבריאה תלויה בהם, כי שמים וארץ הם רוחניות ונשמייות, נשמה וגוף, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין צא ע"ב) "יקרא אל השמים מעל" (תהלים נ, ד) - זה הנשמה, "ואל הארץ" - זה הגוף (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן יד), ועקר התכלית שיהיו שניהם מקשרים ביחד, שמים וארץ, רוחניות ונשמייות, נשמה וגוף, ולעבד את הקדוש ברוך הוא עם שניהם, כי הנשמה בלי הגוף אינה יכולה לקיים כל מצוות התורה התלויות בענינים הגופניים ובפעולות הנשמייות, וכן הגוף בלי הנשמה, אין לו שום חיות כלל, ורק

בששניהם מחברים יחד, נשמה וגוף, שמים וארץ, רוחניות ונשמיות, אזי יכולים לקיים כל מצוות התורה בשלמותם, ולהביא כל הבריאה בלה אלא תכליתה.

כל התכלית היא שיעבד אדם את ה' עם הגוף והנשמה יחד והנה "שמים" שהיא הנשמה, רוחניות אלקות, מרמזת על מדת "אהבה", כי הנשמה היא "חלק אלוק מפעל", והיא מקשרת באהבה עזה אל מקור מחצבתה, כי היא אחדות אחת עם הבורא ותברך שמו, ו"אחד" בגימטריא "אהבה" (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ד), מה שאין בן הגוף, הפא מן "הארץ", מתכלית הנשמיות, מרמז על מדת "יראה", וכמו שכתוב (תהלים ע"ו, ט): "ארץ יראה", כי בתחלה היראה מתלבשת בדברים ארציים ונשמיים, ולכן האדם מפרד מחיה רעה או משר או מנגבים, וכיוצא בהם, אבל אחר כך, בשמתבונן שאין שום בריה שפעולם יכולה להרע לו בלתי רשותו ותברך, אזי מעלה את מדת היראה לשרשה, הינו ליראת הרוממות (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן מו). נמצא, "שמים וארץ" הם "אהבה ויראה", וכל תכלית הבריאה היתה בשבילם, וכמו שכתוב: **בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, כי כל התכלית היא שיעבד אדם את השם ותברך עם הגוף והנשמה גם יחד, ויקדש גופו כל כך במדת היראה,**

עד שלא יתעלמו השגות אלקות גם מבשר גופו, וכמו שכתוב (ישעיה נה, ז): "ומבשרך לא תתעלם", עד שאפילו מבשר גופו יראה אלקות, וכמו שכתוב (איוב יט, כו): "ומבשרי אהנה אלוק" (לקושי מוהר"ן חלק א' סימן כב). נמצא, שבפסוק הראשון שבתורה, מתגלה מעלת מדות יראה ואהבה, ואיך שכל הבריאה היתה בשבילם, ודיקא על ידו יזכה ללמוד כל התורה ולקים כל המצוות, כי על ידי יראה ואהבה יש לתורה ולמצוות כנפים לפרח בהם, ולהגיע אל מקומן ולפעל כל מה שצריכים.

על ידי לעיני כל ישראל יזכו לראות את בראשית ברא כו' ועל פי הדברים האמורים, אפשר לנעץ את חבור סוף התורה לתחלתה, כי התורה מסיימת (דברים לד, יב): ולכל חיד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל. יד החזקה היא קבלת התורה, כמו שפרש רש"י, שמרמזת על מדת אהבה, כי מרב אהבתו יתברך אלינו, נתן לנו את התורה, שנוכל לקיים רצונו יתברך, ולעבד אותו באהבה, ולכל המורא הגדול – היא שבירת הלוחות, כמו שפרש רש"י, המרמזת על מדת יראה, כי שבירת הלוחות הכניסה מורא גדול בישראל, ועל ידה באו למדת היראה, אשר עשה משה – דיקא – לעיני כל ישראל. כי יראה ואהבה

מקבלים מן הצדיק, שהוא משה, והצדיק עושה כלי, המרמז בסופי תבות לעיני כלי ישראל, אותיות כ"י, שיוכלו כל ישראל לקבל ממונו ויראה ואהבה, ופחת את "עיני כל ישראל" לראות – בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, רוחניות וגשמיות, אהבה ויראה, ועל ידי שתי מדות אלו יבואו לקיים כל התורה והמצוות בראוי, ויגיעו אל שלמותם באמת.

מדות אהבה ויראה שוות באחת

והנה שמים וארץ נבראו ביחד, ללמד, שמדות אהבה ויראה שוות באחת, כי אף על פי שבתחלה בודאי צריכים להתחיל עם יראת העניש, שהיא למטה ממדת אהבה, כי עדין מתירא מדברים היצונים (לקוטי מוה"ר חלק א' סימן קפה). אבל עקר התכלית להגיע אל יראת הרוממות, שהיא שוה עם מדת אהבה, ואז היראה והאהבה שוות בקומתן ובגדלתן.

מתלית המאורות ביום רביעי – לזמרים גדלת המדות יראה ואהבה

ונה ענין שני המאורות שנבראו בשוה, וכמו שכתוב (בראשית א' טז): ויעש אלהים את שני המארת הגדלים וגו'. "שמש" מרמזת על מדת "אהבה", וכמו שכתוב (שופטים ה, לא): "ואתכיו בצאת השמש"

וגו'. ו"לְבַנָּה" מרמזת על מדת "יראה", כי לְבַנָּה אין לה אור מעצמה, רק מזה שמקבלת מן השמש, שזוהי מדת המלכות, דלית לה מגרמה כלום (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן א'), ועקר היראה מן המדות המלכות, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (אבות ג, ב): 'אלמלא מוראה של מלכות' (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קפח), והתכלית שתהינה שתייחן שוות, הינו שיזכה ליראת הרוממות, שהולכת ביחד עם מדת אהבה, אבל מיד שקטרגה הלבנה ואמרה: 'אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד', אמר לה הקדוש ברוך הוא: 'לכי ומעטי את עצמך', הינו שמקדם תהיה מדרגה של יראת הענש - שיתירא מדברים חיצוניים, כגון מחיה רעה ומשך ומליסטים, ורק אחר כך יבא לידי יראת הרוממות, וכמו שיתיה לעתיד לבוא, שיתיה אור הלבנה באור החמה, וכמו שכתוב (ישעיה ל, כו): 'ותיה אור הלבנה באור החמה'. נמצא, שגם מתלית המאורות ביום רביעי - לומדים גדלת המדות יראה ואהבה, ואיך שעקר התכלית לבוא לידי יראת הרוממות, ולפחד מהדר גאווה ותברך, שהוא עיקרא ושרשא דכולא עלמין, ולאחב את השם ותברך בצאת השמש בגבורתו, ועל ידי זה זוכים להאיר על נפשו שני המאורות הגדולים, ולהכלל לגמרי בו ותברך.

שפתי המדות "יראה ואהבה" מרמזות בתבת "פראשית" עצמה ונהו פראשית אותיות ירא בשת (תקוני זחר תקון גח, סט ע"א), ואותיות "ירא שבת" (תקוני זחר תקון ט). "ירא בשת" הוא מדת יראה, שעל ידה עקר הבושה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (נדרים כ' ע"א), על הפסוק (שמות כ, ב): "ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו" – זו הבושה, הכוללת גם את יראת הענש, שמתבייש ומתירא שלא יבוא לידי ענש על ידי איזה חטא חס ושלום, אבל אחר כך מגיעים לידי ירא שבת, שהוא יראת הרוממות, שהיא שנה בשנה עם מדת אהבה, שהיא השגת שבת קדש, שאז היראה בשלמות בלי שום כסילות של ימי החול (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן יז), ואז מגיע לתכלית ב"אהבה" שהוא ענג שבת, וכמו לשפתוב (שיר השירים ז, ז): "אהבה בפתענוגים" (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ג"ח), נמצא, ששתי מדות קדושות "יראה ואהבה" מרמזות בתבת "פראשית" עצמה.

על ידי שלומדים תורה בכח – נעשה יהוד בין חמה ולבנה והנה מבאר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן א'), שעל ידי שלומדים תורה בכח, על ידי זה נעשה יהוד בין חמה ולבנה, ואדם מקבל חן, וכל תפלותיו ובקשותיו מתקבלות, כאדם המדבר דברי חן, עין שם בדברי רבנו ז"ל. והנה "חמה ולבנה" מרמזות על מדת

"אֶתְּחַבֵּה וְיִרְאַה", נמצא, שעל ידי למוד תורה בכה, זוכים ליראה ואהבה, כי לומד איך למצוא את אלקותו יתברך בתוך פרטי הבריאה, שהרי נתגלה לו על ידי התורה, שיש אלקות בכל פרט, שהרי יש הלכות בתוך דומם, צומח, חי ומדבר, וכל הגשמיים מקשרת אל רוחניות, שמים וארץ ביחד, וכפי שנתברר לאדם שיש אלקות בכל פרטי הבריאה, כך נתמלא יותר יראה ואהבה, כי רואה שכל גשמיים הארץ מקשרת אל רוחניות השמים, ומתירא מאד מלפני עצם רוממותו יתברך, ונתמלא לבו באהבה גדולה.

פגלת ומעלת למוד המשניות בגשמיים וברוחניות

והנה עקר למוד זה, הוא למוד שישה סדרי משנה, כי משניות היא יסוד תורה שבעל פה, הכוללת בבלי, ירושלמי, תוספתא, ועל ידה יוצאת הלכה למעשה. ועל כן הוא דבר גדול לעסק בהרבה למוד משניות, ולגרום הרבה פרקים משניות בכל יום, כי דיקא על ידה באים לידי יראה ואהבה גדולה, וגם מכים את היצר הרע הרוצח לעשות אדם משגע מפוש, כי שישה סדרי משנה הם ו' סדרים, ואות ו' היא צורת מקל המכה את היצר הרע ומגרשו מן האדם (קומי מחרין חלק א' סימן א'), ועל ידי זה גם תהיינה לו השפעות טובות

בגשמיות, כי 'מושגה' בנימטריא 'פרנסה', ומי שהוגה הרבה במשניות, אף פעם לא יחסר לו כלום.

"לבלתי הכות אותו כל מוצאו" – על ידי למוד משניות

והנה את כל זה אפשר לרמוז בתודת הפסוק (בראשית ד, טו) וַיֵּשֶׁב ה' לִמְנוֹן אוֹת לְבַלְתִּי הַכּוֹת אוֹתוֹ כָּל מוֹצְאוֹ, וּפְרֵשׁ רַש"י: 'חָקַק לוֹ אוֹת מִשְׁמוֹ בְּמִצְחוֹ'. ואיתא ב'ילקוט ראובני', שהאות שחקק לו היתה אות ו', ויש להבין למה אות ו' דיקא? אבל על פי הנ"ל מובן מאד, כי האות ו' מרמזת על ששה סדרי משנה, שהוא כמקל ביד האדם להכות היצר שרוצה לעשות אותו משגע ממש, רחמנא ליצלן, ולכן אחר שעשה קוץ תשובה, נתן לו אות ו' – "לבלתי הכות אותו כל מוצאו", שלא יוכלו פגעי ומקרי הזמן, שהם מעשה היצר הרע, להכות אותו ולשבר אותו, רק אדרבה! הוא יבה וישבר את היצר הרע על ידי למוד משניות, וגם ימשיך על עצמו השפעות טובות בגשמיות, ולא יחסר לו כלום.

נכנסים לחדר' ללמוד תורה מחדש...

וזהו עצם השמחה של "שבת בראשית", שעושים התחלה חדשה בלמוד התורה הקדושה, ומקשרים את התורה שבפעל פה עם התורה שבכתב, ומתחילים ללמוד חמש מפרשת בראשית, וכמו

שאמר הצדיק הקדוש רבי מנחם מענדל בעל ה"צמח צדק" מלויבאוויזש זי"ע, שב"שבת בראשית", נשמות ישראל נדמים לילדים קטנים, בגיל שלש שנים, שהולכים לחדר בפעם הראשונה ללמוד חמש, שהשמחה גדולה עד מאד, כי כפוח זמנים קשים עוברים על בן אדם עד שזוכה למצוא זוגו, ועד שזוכה להוליד ילד, ועד שזוכה להוליך אותו לחדר בפעם הראשונה ללמוד חמש, ולכן אותו יום בודאי שמחה גדולה ועצומה מאד, וכך הן נשמות ישראל אחרי חג הספות ושמחת תורה, שזכו ל"חתן תורה", ולהתחתן עם התורה ולגדל עם התורה, ועכשו אחר החג רואים פרי מעלליהם, שהולכים לחדר ולבית הכנסת ומתחילים ללמוד תורה מ"בראשית".

לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום'

ולכן צריכים לדקדק מאד ללמוד בכל שבוע פרשת השבוע "שנים מקרא ואחד תרגום", כי הוא חיוב מדברי חכמינו הקדושים, וכמו שאמרנו (ברכות ח' ע"א): 'לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום, שכל המשלים פרשיותיו עם הצבור מאריכין לו ימיו ושנותיו, וכך נפסק בשלחן ערוך (ארח חיים סימן רפה סעיף א), ואריכין להתנהג כמו שמזכר בשלחן ערוך (שם סעיף ג), שמיום ראשון ואילף חשוב עם הצבור, ולהתחיל ללמוד את הפרשה מיום ראשון,

כי המציאות מראה, שמי שמחכה עד ערב שבת לעבור את הפרשה 'שנים מקרא ואחד תרגום' - אינו משלים אותו, כי הפרשיות גדולות, והערבי שבתות קצרות, בפרט בימות החורף, ומפסידים את המצוה הזאת, שהיא חיוב מדינאי, מדי שבוע בשבוע, חם ושלום, ולכן 'איזהו חכם, הרואה את הנולד', ומתחיל מיום ראשון ללמד פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום, וכך עד ערב שבת גומר את הכל, וזוכה להבטחת חכמינו הקדושים: "מאריכין לו ימיו ושנותיו".

העמר שיהיה הכל בעיניו כחדש לגמרי

וסים מוהרא"ש נ"י, שהעקר שיהיה הכל בעיניו כחדש לגמרי, וכמו ילד קטן שהולך לחדר בפעם הראשונה, ולא פדיומנמא ישנה שפבר רגיל בזה מכבר, וכמו שפרש אדוני אבי מורי ורבי זי"ע בעל "מנחת זאב", את מנהג ישראל קדושים, למה נוהגים לעשות בשמחת תורה את ההגבהה לספר תורה בדרך הפוכה, שהפתב נגד העם, ויריעה חלוקה כלפי עיני המגביה, ללמד לאדם, שלא יחשב שעשה סיום על התורה, וכבר למד את הכל, רק ידע שעדין לא התחיל ללמוד כלום, שהרי יריעה חלקה נגד עיניו, רק עליו להתחיל מחדש לגמרי.

והשם יתברך יזכנו להגות בתורה בהתמדה עצומה, הן בתורה
שבפעל פה ובהרבה למוד משניות וגמרא, והן בתורה שבכתב
ובלמוד הפרשה 'שנים מקרא ואחד תרגום', ונזכה לשנת גאולה
וישועה, ולקבל פני משיח צדקנו, במהרה בימינו, אמן ואמן.

